

Nr 38.

Av herrar **Wagnsson och Wetter**, om anslag till nykterhetsfrämjande verksamhet bland sjömännen.

Sedan länge har det varit klagomål rörande nykterhetstillståndet bland besättningsmännen ombord å de svenska fartygen. Många gånger har det från fartygsbefäls sida framförts ganska grava anmärkningar mot besättningsmän för spritmissbruk.

Inom organisationerna ha vidtagits åtgärder för att stävja spritmissbruket, men ännu kvarstår problemet olöst. De ombordanställdas organisationer ha tillsammans med Sveriges redareförening bildat en s. k. bestraffningsnämnd, vilken behandlar de till denna inkomna klagomålen, undersöker de särskilda fallen och meddelar varningar eller vidtager strängare åtgärder mot personer som misskött sig ombord. Denna nämnd tager upp klagomål som riktats mot såväl befäl som manskap. Många personer ha blivit avstängda från utövande av sjömansyrket inom till Sveriges redareförening anslutna fartyg. Denna nämnds arbete är inriktat på lång sikt. De ombordanställdas organisationer ha även i förebyggande syfte vidtagit åtgärder mot spritmissbruket, men dessa åtgärder ha givetvis icke kunnat lämna något påtagbart resultat enär man icke haft möjlighet fortsätta med sådant arbete i den utsträckning som varit önskvärd.

På frivillighetens väg har det bildats tvenne I. O. G. T-loger för sjömän, »Vinga Fyr» i Göteborg och »Ledfyren» i Stockholm. Dessa loger ha emellertid — närmast på grund av ekonomiska svårigheter — icke möjlighet bedriva en så omfattande verksamhet som önskvärt vore. Då här endast kan ifrågakomma anlitaandet av frivilliga krafter för utförandet av det omfattande arbete som erfordras kan resultatet heller icke bliva så storartat.

I de statistiska redogörelserna från alkoholistanstalterna finner man att ett stort antal sjömän varit omhändertagna för vård å dessa anstalter. Frågan är om icke vid vissa anstalter sjömännen procentuellt i förhållande till kårens storlek utgöra den största gruppen vårdtagare. Hela sjömanskåren har uppskattats till omkring 22 000 personer, varav sjömän i manskapsgrad utgöra cirka 18 000. Det faktum, att många sjömän blivit intagna för vård å alkoholistanstalterna samt att de, som komma från dessa anstalter och tillbaka till sjömansyrket, där lätt återfalla i spritmissbruk, har gjort att ombudsmannen vid sjömanshuset i Göteborg, vilket är landets största, i särskild skrivelse till kungl. kommerskollegium gjort framställning om

att de, som vistats å alkoholistanstalt, skulle förhindras att vidare utöva sjömansyrket. Denna framställning har icke ännu föranlett någon åtgärd.

Av vad i det förestående framhållits torde klart framgå att förhållandena på berörda område äro sådana att något ytterligare måste göras i förebyggande syfte. Redan 1938 väcktes i båda kamrarna likalydande motioner om åtgärder i nykterhetsfrämjande syfte bland sjömännen. I motionerna, nr 14 i första och nr 20 i andra kammaren, hemställdes om ett anslag av 5 000 kronor för denna verksamhet. Något resultat av denna framställning har ännu icke åstadkommits.

Ifrågasätts kan om man med ett så lågt belopp som 5 000 kronor kan nå det resultat man önskar. Säkerligen skulle bästa och effektivaste resultatet kunna nås om för den nykterhetsfrämjande verksamheten bland sjömännen anställdes en person, helt avlönad av staten, som helt finge ägna sig åt uppgiften. Denna person måste också ha möjlighet att resa till de olika hamnarna för att där, med hjälp av frivilliga krafter, organisera nykterhetsarbetet bland våra sjömän. Hans verksamhet kunde lämpligen knytas till något nykterhetssällskap.

På grund av vad i det förestående anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte för nykterhetsfrämjande verksamhet bland sjömännen för nästa budgetår anslå 12 000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1947.

Ruben Wagnsson.

E. Wetter.
